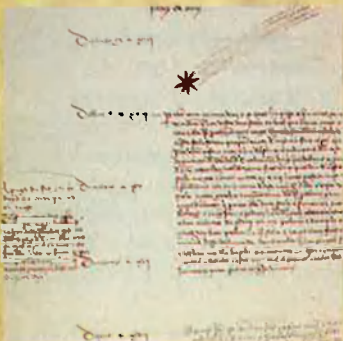

Fragments dels tres primers volums dels Dietaris

Escut d'armes de Carles da Viana. La llegenda "Qui se humiliat exaltabitur" correspon a la notícia de la seva mort.

Dibuix del cometa Halley, tal com el va poder contemplar des del terrat de casa seva, a Barcelona, l'escrivà Jaume Safont. La redacció de l'esdeveniment és del dia 14 de juny de 1456.

TEMPESTA DE LLAMPS I TRONS

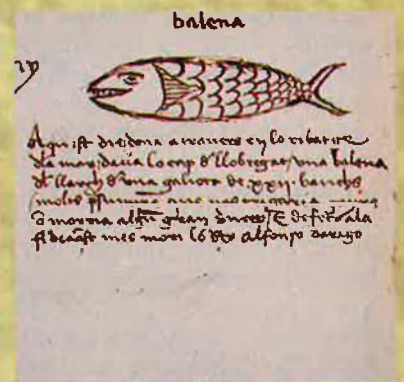
Barcelona, 14 de setembre de 1459

"Divenres, a XIII. Sancta Creu. Lamps e trons. Aquest die, hora de matines o algun poch abans, mossèn Bernich, prevera de casa del governador, se levà ab molt gran por, segons ell mateix ha dit a molts, dient que sentia molt gran remor en lo palau patit, a on lo dit governador posava, que paria que sinch-cents milia diables s'i combatessen, e encès III candelles beneytes e corrent vench-se'n a Sent Just, on començaven a sonar a matines, e encara no havien uberta la porta. E a poch instant començaren desaparar gran e innumerable multitut de llamps e trons ab una grandíssima remor, e ferí lamp al campanar major de la Seu e matà en Pere Mestra, qui s'era levat e sonava lo seny de les hores per fer cessar la tempestat, e trenchà la cadena del torn de les hores e llansà'n un gran troç a la plaça del Blat; ítem, ferí sobra lo revolt de la capella de Sancta Bàrbara en dos o tres lochs e trasch-ne algunes pedres; ítem, arrenchà de la paret, prop dels òrguens majors, un gran permòdol de pedra que stava sota un gran canó dels dits òrguens; ítem, ferí llamp alt, en la sumitat de la torra de na Gonguera, e arrencà'n una molt gran lemborda e lensà-la sobra la taulada de la casa que és entre la dita torra e la volta de la cort del veguer, on és la gran ymage de sancta Eulàlia; ítem, ferí lamp a casa d'en Brandà Amat, a la Ribera, e cremà-li algunes saques de cotó e trencà-li una gerra d'oli e cremà-li la pastera e rompé-li molts talladors e scudelles en la cuyne, que de nou s'ach amoblar; ítem, ferí e cremà lo dit lamp alguns payers de palla que eren en una hera fora lo portal de Sent Saver; ítem, ferí a casa d'en Johan Berenguer Thorà e esclafà-li en molts lochs una finestra de casa sua e les portes de aquella; ítem, ferí a casa d'en Gabriel d'Alòs e foradà-li un sostre; ítem, ferí en diversos lochs de la porta del cargol de la presó comuna del vaguer de Barchinona; ítem, ferí una nau castellana que stava surta en la plaça e mès-la a fons, que lo sendemà no-n aparech sobre l'ayga sinó la gàbia; e, finalment, feriren aquests lamps en diverses parts, axí dins la present ciutat com fora aquella, car a casa d'en Vidal de Sarrià entrà dins una cxa on havia dues copes d'argent e fonc-les e féu-ne un pa, e ferí un hom qui dormia dins una barcha vers les parts de Montgat e matà'l."

ESTEL HALLEY

28 d'octubre de 1459

"Dicmenge, a XXVIII. Aquest die, a migjorn e ja alguns jorns abans e après diverses hores, per molts fonch vista una molt gran e groça stela ab una gran coha de fonch qui menava gran fum detràs si, exint de les parts de ponent e anant vers lo levant, e per semblant se diu l'an vista en Aragó e en València, de què s'és seguit que molts stròlechs han dit que dins aquest any morrà algun gran príncep e seran grans guerres o morts; Déu per sa misericòrdia nos do ço que sab que havem master."

Balena anunciador. L'aparició fou considerada una premonició de la mort d'Alfons el Magnànim.

BALENA

14 de novembre de 1459

Dimecres, a XIII. Balena. Aquest die fonch denunciat al regent la Batllia General de Cathalunya com dellà lo cap de Llobregat havia dat a través en terra un molt gran peix o balena, morta, qui havia de llach XVIII° grans passes. Molts han volgut creure que enguany morrà algun príncep; tots temps sia feta la voluntat de Déu."

CONFLICTE REMENSA: AJUSTICIAMENT DE PERE JOAN SALA

24 de març de 1485

Dijous, a XXIII. Aquest dia, després dinar, tota la dita gent, axí a cavall com a peu del dit senyor condestable, bisbes e conseller, tiraren la via de Granullers, e perquè ere hora tarda e encara per no dar lengua de si matexos, anaren a la dita sglésia de Larona, e ja ere lo sol post com hi arribaren, e trobaren-hi lo dit Pere Johan Sala ab los dits pagesos en summa, entre tots, de DCCC en mil, e aquell envestiren de tal manera que, ab la ajuda de Déu, los vanceren, e entre morts e presos dels dits pagesos foren CCX, poch més o

menys, entre los quals fou pres lo dit Pere Johan Sala, capità, e així ab gran alegria de la victòria se'n entraren en Granullers. (...) Diluns, a XXVIII. Aquest dia lo dit Pere Johan Sala fou sentenciat a mort e fou portat rossegant ab tres àsens de la cort del veguer fins a la plaça de Sant Jacme, e per Regomir avall fins a mar, e dejús les forques qui són detràs la casa del General, e aquí fon degollat e scorterat, e lo seu cap fou posat e penjat a la torre de mà squerra, qui ix del Portal Nou, en memòria eterna."